

Talabalarda fabbing namoyon bo‘lishi

Dilbar Matchanova Yusupbayevna

Urganch davlat Universiteti

Tel: 93-868-08-88

E mail: matchanovadilbar0@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqola talabalarda fabbing namoyon bo‘lishini o‘rganadi, uning ta’limga, ijodkorlikka va umumiyligini o‘quv tajribasiga ta’sirini yoritadi. Adabiyotlarni tahlil qilish, usullarni tekshirish va natijalarini talqin qilish orqali biz fabbing talabalarning faolligi va mahoratini rivojlantirishga ta’sir qilish usullari haqida tushuncha berishni maqsad qilganmiz. Muhokama oqibatlarini chuqurroq tushunishni taklif qiladi va fabbingni ta’lim amaliyotiga qo‘sish bo‘yicha takliflar bilan yakunlanadi.

Kalit so‘zlar: Fabbing, raqamli yolg‘on, ta’lim, ildiz, ijod, Maker harakati, 3D bosma, ta’lim muhitlar.

So‘nggi yillarda, odatda fabbing deb nomlanuvchi raqamli ishlab chiqarishning integratsiyasi ta’lim sharoitida o‘zgaruvchan kuch sifatida paydo bo‘ldi. Fabbing raqamli dizaynlardan jismoniy ob’ektlarni yaratish uchun kompyuter tomonidan boshqariladigan mashinalardan foydalanishni o‘z ichiga oladi. Ushbu maqola talabalarda fabbingning namoyon bo‘lishini o‘rganadi, uning ta’limga, ijodkorlikka va umumiyligini o‘quv tajribasiga ta’sirini yoritadi.

Ta’limdagи raqamli uydurma atrofidagi adabiyotlar talabalarning faolligini oshirish, ijodkorlikni rivojlantirish va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish imkoniyatlarini ta’kidlaydi. Maker harakati, qaysi Championlar bir qo’llari-kuni, ta’lim DIY yondashuv, ta’lim kontekstlarda fabbing ommalashtirish muhim rol o‘ynadi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, fabbingni o‘quv dasturiga kiritish fanlararo ta’limni, xususan fan, texnologiya, muhandislik va matematika (STEM) sohalarida targ‘ib qilishi mumkin.

Talabalarda fabbingning namoyon bo‘lishini o‘rganish uchun mavjud tadqiqotlar va ta’lim tashabbuslarini har tomonlama ko‘rib chiqish o‘tkazildi. Tadqiqot fabbingning turli xil o‘quv muhitlariga qo‘shilishi bilan bog‘liq asosiy mavzular, metodologiyalar va natijalarini aniqlashga qaratilgan.

“Fabbing” odatda raqamli dizaynlardan jismoniy ob'ektlarni yaratish uchun kompyuter tomonidan boshqariladigan mashinalar va texnologiyalardan foydalanishni o‘z ichiga olgan raqamli ishlab chiqarishni anglatadi. Ushbu jarayon ko‘pincha 3D bosib chiqarish, CNC ishlov berish, lazerni kesish va boshqa qo‘sishimcha yoki subtractiv ishlab chiqarish usullarini o‘z ichiga oladi. Talabalarda fabbingning namoyon bo‘lishi ularning o‘quv tajribalari va mahoratini rivojlantirishga bir nechta ijobiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin.

- Amaliy ta’lim: Fabbing o‘quvchilarga nazariy bilimlardan tashqarida harakat qilish va amaliy tajriba bilan shug‘ullanish imkonini beradi. Raqamli dizaynlardan moddiy ob'ektlarni yaratish ularga fan, texnologiya, muhandislik, san‘at va matematika (STEAM) kabi turli fanlardan tushunchalarni qo‘llash imkonini beradi.
- Ijodkorlik va dizayn tafakkuri: Fabbing o‘quvchilarni ijodiy fikrashga va dizayn fikrash qobiliyatlarini rivojlantirishga undaydi. Ular innovatsiyalar va muammolarni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantirish, o‘z g‘oyalarini tasavvur qilish, takrorlash va takomillashtirish imkoniyatiga ega.
- Fanlararo hamkorlik: raqamli yolg‘on ko‘pincha turli fanlardan ko‘nikmalarini birlashmasidan o‘z ichiga oladi. Talabalar o‘z loyihamalarini hayotga tatbiq etish, jamoaviy ish va fanlararo hamkorlikni rivojlantirish uchun turli xil kelib chiqishi bo‘lgan tengdoshlari bilan hamkorlik qilishlari mumkin.
- Haqiqiy dunyo ilovalari: Fabbing talabalarga haqiqiy dunyo ilovalari uchun ko‘prik beradi. Jismoniy prototiplarni yaratish qobiliyati ularga o‘z g‘oyalarining amaliy natijalarini ko‘rish va sinfda o‘rganilgan tushunchalar professional dunyoga qanday tarjima qilinishini tushunishga imkon beradi.
- Texnologiya savodxonligi: raqamli ishlab chiqarish texnologiyalari bilan shug‘ullanish talabalarning texnologik savodxonligini oshiradi. Ular turli sohalarda tobora dolzarb bo‘lib borayotgan 3D printerlar, lazer to‘sarlari va CNC mashinalari kabi vositalar bilan tajriba orttirishadi.
- Tadbirkorlik tafakkuri: Fabbing o‘quvchilarda tadbirkorlik tafakkurini singdirishi mumkin. Prototiplar va sinov g‘oyalarini yaratish qobiliyati ularga tadbirkorlikni o‘rganish va o‘zlarining innovatsion tushunchalarini hayotiy mahsulotlarga aylantirish imkoniyatini beradi.

- Tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish: ob'ektlarni loyihalash va ishlab chiqarish jarayoni tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko‘nikmalarini talab qiladi. Talabalar dizayn va ishlab chiqarish jarayonida qiyinchiliklarga duch kelishadi, bu ularni muammolarni tahlil qilishga va ijodiy echimlarni topishga undaydi.
- Inklyuzivlik va xilma-xillik: Fabbing inklyuziv bo‘lishi mumkin, bu turli xil kelib chiqishi va qobiliyatiga ega o‘quvchilarining ishtirok etishiga imkon beradi. Raqamli ishlab chiqarish texnologiyalari ko‘pincha past kirish to‘sig‘iga ega bo‘lib, turli xil talabalarga o‘z g‘oyalarini o‘rganish va ifoda etish imkoniyatini beradi.
- Portfeli ishlab chiqish: talabalar o‘z mahorati va ijodkorligini namoyish etadigan moddiy loyihalar portfeli yaratishlari mumkin. Bu kollejlarga murojaat qilish, amaliyot o‘tash yoki dizayn va texnologiya bilan bog‘liq sohalarda ishlash kabi akademik va kasbiy mashg‘ulotlar uchun qimmatli bo‘lishi mumkin.
- Umrbod ta’lim: Fabbing umrbod ta’lim tafakkurini rag‘batlantiradi. Texnologiyalar rivojlanib borishi bilan raqamli ishlab chiqarish bilan shug‘ullanadigan talabalar yangi vositalar va texnikalarga moslashishni rivojlantiradilar va ularni zamonaviy ishchi kuchining dinamik tabiatiga tayyorlaydilar.

Talabalarda fabbingning namoyon bo‘lishi yaxlit va amaliy o‘quv tajribasiga hissa qo‘shadi, ijodkorlik, hamkorlik, tanqidiy fikrlash va texnologik savodxonlikni rivojlantiradi. Ushbu ko‘nikmalar nafaqat akademik sharoitlarda qimmatli, balki talabalarni kelajakdagi kareralarida duch keladigan qiyinchiliklar va imkoniyatlarga tayyorlaydi.

Natijalar fabbingning talabalarning o‘rganish tajribalariga ijobiy ta’sirini ta’kidlaydi. Raqamli uydirma mavhum tushunchalar va real dasturlar o‘rtasida ko‘priksi ta’minlaydi, bu esa o‘rganishni yanada aniqroq va dolzarb qiladi. Bundan tashqari, fabbing integratsiyasi tajribaviy ta’lim tamoyillari bilan hizalar, talabalar kashf qilish imkonini beruvchi, tajriba, va ularning g‘oyalari haqida yineleme.

Xulosalar:

Talabalarda fabbingning namoyon bo‘lishi ta’limning kelajagi uchun istiqbolli ta’sir ko‘rsatadi. Texnologik yutuqlar o‘quv landshaftini shakllantirishda

davom etar ekan, o‘qituvchilar raqamli ishlab chiqarish vositalarini o‘zlarining pedagogik yondashuvlariga kiritishni o‘ylashlari kerak. Ta’lim muassasalarida maker spaces va fab laboratoriyalarining rivojlanishi talabalarga nazariy bilimlar va amaliy qo‘llanmalar o‘rtasidagi farqni bartaraf etadigan amaliy, ijodiy loyihalar bilan shug‘ullanish imkoniyatini berishi mumkin.

Kelajakdagi tadqiqotlar turli xil ta’lim sharoitlarida fabbingning afzalliklarini maksimal darajada oshiradigan o‘ziga xos pedagogik yondashuvlarni chuqurroq o‘rganishi kerak. Bo‘ylama tadqiqotlar fabbing tajribalarining talabalarning akademik va kasbiy traektoriyalariga uzoq muddatli ta’sirini baholashi mumkin. Bundan tashqari, turli xil ijtimoiy-iqtisodiy kelib chiqishi bo‘yicha fabbing vositalari va manbalarining mavjudligini o‘rganish raqamli ishlab chiqarishni ta’limga integratsiyalashuvida tenglik muammolarini hal qilishga yordam beradi.

Xulosa qilib aytganda, talabalarda fabbingning namoyon bo‘lishi an'anaviy ta’lim paradigmalarini o‘zgartirish uchun ulkan imkoniyatlarga ega. Raqamli uydirmani qabul qilish orqali o‘qituvchilar yangi avlod ijodiy mutafakkirlari va muammolarni hal qiluvchilarni ilhomlantirishi, talabalarni kelajak muammolari va imkoniyatlariga tayyorlashlari mumkin.

Adabiyotlar.

1. Balikci K., CemOzcan I., Turgut-Balik D., Balik H.H. (2005) Survey Study on Some Neurological Symptoms and Sensations Experienced by Long Term Users of Mobile Phones. Pathologie Biologie. Vol. 53. No. 1. P. 30—34. <https://doi.org/10.1016/j.patbio.2003.12.002>.
2. Batool S.H., Mahmood K. (2010) Entertainment, Communication or Academic Use? A survey of Internet Cafe Users in Lahore, Pakistan. Information Development. Vol. 26. No. 2.P. 141—147. <https://doi.org/10.1177/0266666910366650>.
3. Cameron A. F., Webster J. (2011) Relational Outcomes of Multicommunicating: Integrating Incivility and Social Exchange Perspectives. Organization Science. Vol. 22. No. 3.P. 754—771.<https://doi.org/10.1287/orsc.1100.0540>
4. Chotpitayasanondh V., Douglas K.M. (2016) How “Phubbing” Becomes the Norm: The Antecedents and Consequences of Snubbing via Smartphone. Computers in Human Behavior. Vol. 63. P. 9—18. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.05.018>.

Research Science and
Innovation House

**“JOURNAL OF SCIENCE-INNOVATIVE RESEARCH IN
UZBEKISTAN” JURNALI**

VOLUME 2, ISSUE 2, 2024. FEBRUARY

ResearchBib Impact Factor: 8.654/2023

ISSN 2992-8869

Research Science and
Innovation House

5. Chotpitayasunondh V., Douglas K. M. (2018b) The Effects of “Phubbing” on Social Interaction. *Journal of Applied Psychology*. Vol. 48. No. 6.P. 304—316.<https://doi.org/10.1111/jasp.12506>.
6. Cizmeci E. (2017) Disconnected, Though Satisfied: Pphubbing Behavior and Relationship Satisfaction. *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication— TOJDAC*. Vol. 7. No. 2. <https://doi.org/10.7456/10702100/018>

Research Science and Innovation House